

er et naturligt Ønske af Folkekirkens Medlemmer; at de, naar de have de kirkelige Byrder til svare gennem Tiende og Offer, saa ogsaa fik Indflydelse paa Kirkens Styrelse. Naar denne Opgave efter saa mange Aars Forløb, og efter at der har været nedsat to Kommissioner, endnu henstaar som uløst, maa man virkelig være taknemmelig for, at disse Forslag, som ere et Skridt henimod dette Løftes Opfyldelse, komme frem. Det er jo saaledes, at samtidig med, at de give Folkekirkens Medlemmer Ret til at faa Indflydelse, give de ogsaa en Forpligtelse eller et Ansvar. Der er jo nu talt fra forskellige Sider om de forskellige Lovforslag, saa jeg skal fatte mig i al Korthed, men jeg vil dog udtale, at det er en ikke ringe Indflydelse, Folkekirkens Medlemmer kunne faa gennem disse Lovforslag, idet de faa Indflydelse paa Kirkens ydre Styrelse og paa Præstevalgene, at Kirkerne aabnes paa en mere fri Maade, og at Valgmenighederne ikke behøve at bygge Kirker under visse nærmere bestemte Betingelser. Formaalet og Opgaven for Menighedsraadene, der skulle oprettes, er jo vistnok temmelig bestemt udtrykt i sin Tid af Biskop Martensen, da han var Medlem af Kirkekommissionen af 1868, at Menighedsraadene Opgave var ikke alene at være Repræsentation for Kirken i videre Forstand, men ogsaa for Kirken i snævrere Forstand; og det Ord og den Tanke at være Repræsentation for Folkekirken i snævrere Forstand er jo egentlig ogsaa udtrykt i dette Lovforslags § 17, hvor det hedder, at de, som ere valgte til Medlemmer af Menighedsraadet, bør understøtte Præstens Gerning i Almindelighed i alt, hvad der kan tjene til at vække, styrke og lede et sundt kristeligt Liv. Og den højtærede Kirkeminister udtalte ogsaa i Gaar efter mit Begreb meget træffende, at Formaalet med disse Forslag om Menighedsraadene og de kirkelige Forslag i det hele, var at skabe en Repræsentation, at Folkekirkens Medlemmer kunde blive repræsenterede i Menighedsraadene og faa Indflydelse paa Kirkens ydre Sager, samtidig med, at den levende Menighed kunde finde et godt Hjemsted inden for Folkekirken. Det skal jo indrømmes, at intet Lovforslag, selv det bedste, kan skabe aandeligt Liv, og det kan der heller ikke være Tale om ved disse Lovforslag, men Bestemmelserne kunne i alt Fald være med til at fremme og opretholde det aandelige Liv ved at overhugge de Baand, som nu ere til Hinder derfor. Jeg tænker herved nærmest selvfølgelig

paa det andet Forslag, om Brugen af Kirkerne, hvorved der gives Menighederne mere fri Ret til at bruge Kirkerne. Det er jo en Kendsgjerning, at alt sandt aandeligt Liv udvikles og trives bedst i Frihed. Det har egentlig forbavset mig og vistnok mange, at der er blevet rejst saadan Modstand mod disse kirkelige Lovforslag. Det er vel egentlig en noget lignende Modstand som den, der blev rejst den Gang, Valgmenighedsloven af 1868 var for. Jeg tror dog nok, at alle nu ville indrømme, enten de høre til den ene eller den anden kirkelige Retning, at det var et nødvendigt Skridt, som der den Gang blev gjort. Det var en Slags Ventil, der den Gang blev aabnet paa Folkekirken, for at den ikke skulde sprænges, og jeg tror, at alle nu ville anerkende, at det var et rigtigt Træk, der den Gang skete. Jeg kan slet ikke forstaa den Modstand, der i det hele bliver rejst mod disse Lovforslag, da der bliver taget saaledes Hensyn til Mindretallet, som der her bliver gjort baade ved Valget af Medlemmer til Menighedsraadet ved Forholdstalsvalg og ligeledes ved Indstilling til Præsteembedet; derved vil Mindretallet ganske anderledes komme til sin Ret, end hvis Valget var et almindeligt Flertalsvalg. Og jeg skønner ikke rettere, end at, hvis det virkelig sker, at der i et Sogn bliver indsat en Præst, som ikke er i Overensstemmelse med nogle af Menighedens Medlemmer — selvfølgelig staar han paa Kirkens Grund, men han er blot ikke i Overensstemmelse med deres Anskuelse og Syn paa mindre betydelige Ting — saa mener jeg, at hvis der virkelig er Liv i Menigheden, og det er dem en Alvorssag om at gøre, maa de ved at benytte sig af det Lovforslag, der her foreligger, kunne bringe et saadant Offer, at de kunne lønne en Præst uden derfor at gaa ud af Folkekirken, lige saavel som det selvfølgelig ogsaa nu bliver dem meget lettere at danne en Valgmenighed, da det efter dette Lovforslag, saafremt det bliver vedtaget, ikke er nødvendigt at bygge en Kirke. Det forekommer mig, at disse to Bestemmelser om den fri Brug af Kirker og det, at Valgmenigheden ikke behøver at bygge en Kirke, ere af overordentlig stor Betydning for Folkekirkens Bestaaen, og jeg kan heller ikke se andet, end at det er et meget vigtigt Skridt, der gøres for Valgmenighederne. Det kan jo tænkes, at der oprettes en Valgmenighed, og man maa jo altid forudsætte, at en saadan Valgmenighed bliver dannet i Alvor og Sandhed, og den skal saa være pligtig til at bygge en Kirke.